

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 770/2016-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. februára 2017 v senáte zloženom z predsedu senátu Milana Ľalíka (sudca spravodajca), sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Petra Brňáka prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], v zastúpení advokátkou Mgr. Gabrielou Horalovou, Mylnerovka 5, Praha 6, Česká republika, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. Er 4608/2001 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČNÝ ZNAČENIE] podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. Er 4608/2001 porušené boli.

2. Okresnému súdu Košice II prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. Er 4608/2001 konať bez zbytočných prieťahov.

3. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 300 € (slovom tristo eur), ktoré je Okresný súd Košice II povinný zaplatiť mu v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice II je povinný uhradiť [REDACTED] trovy konania v sume 363,79 € (slovom tristošesťdesiattri eur a sedemdesiatdeväť centov) na účet Mgr. Gabriely Horalovej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. septembra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) na priet'ahy v označenom exekučnom konaní (v ktorom vystupuje ako povinný) pred Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. Er 4608/01 začatom 9. januára 2001. Podľa neho ide o nadmernú dĺžku konania, ktorá je v rozpore s čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti žiadal vysloviť porušenie v záhlaví označených základných práv, prikázať okresnému súdu konať bez zbytočných priet'ahov, priznať mu finančné zadost'učinenie v sume 5 000 € a nahradiť trovy konania v sume 363,79 €.

3. Okresný súd vo svojom vyjadrení zo 14. októbra 2016 uviedol, že 9. januára 2001 mu bola doručená žiadosť o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej rozhodol 1. februára 2002 tak, že vydal poverenie pre súdneho exekútora na výkon exekúcie rozhodnutia starostu mestskej časti Košice-Juh z 21. októbra 1999, ktorým bola sťažovateľovi uložená pokuta 10 000 Sk; odvtedy nemal dôvod vo veci konať.

4. Účastníci konania zhodne vyhlásili, že súhlasia s upustením od ústneho pojednávania.

5. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo, aby jeho záležitosť bola prejednaná v primeranej lehote. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k tomuto právu je veľmi bohatá a vychádza z nej aj rozhodovacia činnosť ústavného súdu. Vo vzťahu k prejednávanému prípadu sú podstatné tieto princípy.

6. Pri rozhodovaní o rešpektovaní požiadavky primeranej lehoty ako jedného z aspektov práva na spravodlivý proces zakotveného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je potrebné zvažovať na jednej strane záujem sťažovateľa na rýchлом vybavení veci a na strane druhej všeobecný záujem na riadnom výkone spravodlivosti.

7. Otázkou primeranosti dĺžky konania je nutné posúdiť vždy v rámci konkrétnych okolností daného prípadu, pričom sa berú do úvahy hlavne počet stupňov súdnej sústavy, ktoré sa prípadom zaoberali, zložitnosť veci, správanie sťažovateľa, postup štátnych orgánov a význam konania pre sťažovateľa.

8. Všeobecne je štát povinný usporiadať svoj justičný systém tak, aby súdy mohli každému zaručiť právo, aby o jeho záležitostiach týkajúcich sa práv a záväzkov bolo právoplatne rozhodnuté v primeranej lehote.

9. Iba prietahy pričítateľné štátu môžu viesť ku konštatovaniu prekročenia primeranej lehoty. Aj v právnom štáte, v ktorom platí dispozičná zásada pre postup účastníka konania, nezbavuje súd (ani exekučný súd) povinnosti zaistiť urýchlené prejednanie a najmä skončenie veci.

10. Vzhľadom na extrémnu dĺžku exekučného konania – od 9. januára 2001 doteraz – ústavný súd nepovažoval vôbec za významné uvedené kritéria podrobne skúmať a zaoberať sa nimi, pretože ani právne či skutkovo náročnejší spor nesmie trvať takú dobu.

11. Treba však konštatovať, že aj účastníci konania, ktorí sa vôbec nezaujímalí o osud exekučnej veci, spôsobili neprimeranú dĺžku konania. Avšak ani exekučný okresný súd neurobil všetko, čo bolo od neho možné rozumne očakávať, aby nadmernej dĺžke konania zabránil, aj keď si je ústavný súd vedomý chronického preťaženia tohto súdu vo všeobecnosti. V slobodnej spoločnosti je predovšetkým vecou nositeľov práv, aby ich hájili a starali sa o ne (*vigilantibus iura*).

12. Vzhľadom na všetky uvedené okolnosti ústavný súd rozhodol, že exekučné konanie nebolo vykonané v primeranej lehote, a bolo tak porušené právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru; preto prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov [čl. 127 ods. 1 a 2 ústavy a § 56 ods. 1 a 3 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

13. V súlade s čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 300 €. Túto sumu mu vyplatí okresný súd v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. Pri určení tejto sumy ústavný súd vychádzal z hodnoty predmetu exekučného konania (približne 333 €), ako aj z toho, že sťažovateľ sa vlastnou nezodpovednosťou (tým, že dobrovoľne nezaplatil vymáhanú istinu ani po nariadení exekúcie) stal účastníkom dlhoročného exekučného konania ako povinný. Bolo by v rozpore s elementárnou spravodlivosťou, aby na tomto neplnení si svojich povinností povinného proti oprávnenému (mestskej časti), od okresného súdu požadoval sumu 5 000 €.

14. Ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu trov konania (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátkou, ktorá si uplatnila nárok

v sume 363,79 €. Táto suma zodpovedá nároku na úhradu za dva úkony právnej služby v roku 2016. Trovy konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) tiež v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. februára 2017